

РЕШЕНИЕ

№ 40852

гр. София, 05.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав, в
публично заседание на 27.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **10062** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба от С. А. Д., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], адрес: неизвестен, чрез назначен представител по чл. 25 ЗУБ адв. Н. А. А. от АК – Х., срещу Решение № 3919/10.07.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС), с което на жалбоподателя е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. В жалбата се поддържа, че решението на председателя на ДАБ при МС е незаконосъобразно поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с приложимия материален закон. Според жалбоподателя административният акт е издаден в нарушение на чл. 8 и чл. 9 ЗУБ. Излагат се съображения, че жалбоподателят е обосновал молбата си за закрила, изразена обстойно и всеобхватно пред провелия интервюто орган, сочейки, че спрямо него е налице преследване по см. на чл. 81, ал. 1 ЗУБ, обективизирано с военните действия, които се водят в родината му. Поддържа се, че в частта на административния акт, в която са изложени мотивите за отказ за предоставяне на статут на бежанец, респ., хуманитарен статут, решаващият орган неправилно и в противоречие с изложеното в първата част на обжалвания акт е преценил, че не е налице риск от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, т.е., хипотезата на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ. Твърди се, че такъв риск за кандидата е налице и същият не може да се завърне в С. поради изложените по време на интервюто обстоятелства, а именно заради липсата на сигурност. По тези съображения жалбоподателят счита, че са допуснати съществени нарушения при провеждането на административната процедура, довели до издаването на незаконосъобразен акт,

поради което претендира отмяна на оспореното решение на председателя на ДАБ при МС със законните последици от това.

В съдебното заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява. С представено по делото писмено становище от назначения представител по чл. 25 ЗУБ адв. А. жалбата се поддържа и се прави искане за уважаването ѝ, като се отмени оспореният административен акт.

Ответникът - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. В съдебното заседание, чрез процесуалния си представител юрк. К., оспорва жалбата като недопустима, евентуално неоснователна, като прави искане да бъде отхвърлена и оспореното решение да се потвърди като правилно и законосъобразно.

С. градска прокуратура, редовно уведомена, не взема участие в производството и не изразява становище по подадената жалба.

Административен съд София - град, като взе предвид доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 144 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

Липсва спор, а това обстоятелство се и установява от представената административна преписка, че с молба с вх. № 1055450-3439 от 02.07.2024г. на СДВНЧ - Любимец до ДАБ при МС жалбоподателят С. А., непридружен непълнолетен по см. на § 1, т. 4 от ДР на ЗУБ, [дата на раждане] в С., [населено място], е поискал предоставяне на международна закрила. Личните данни на жалбоподателя са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 ЗУБ.

С решение за настаняване № 1554 от 04.07.2024г. последният е настанен в РПЦ - [населено място],[жк].

На същата дата е съставен регистрационен лист с приложение № 1, съдържащо информация за чужденците, настанени в центровете на ДАБ при МС. На жалбоподателя е връчено копие от указания с рег. № 43903/05.07.2024г. относно правата и задълженията на децата под 18 години, които са сами в Република България и са подали молба за закрила, включващи пояснения относно производството по предоставяне на международна закрила. Видно от удостоверителното изявление на жалбоподателя, същите са били преведени на разбираем за него език. Връчена му е и покана за явяване на 31.07.2024г. за провеждане на интервю.

Представен е с преписката формуляр за бърза оценка на най-добрия интерес за закрила на детето с рег. № 43903 от 05.07.2024г., съставен от социален работник в дирекция "Социална дейност и адаптация" към ДАБ при МС.

В административното производство с решение № 1197/12.07.2024г. на председателя на Националното бюро за правна помощ на основание чл. 25, ал. 1 и ал. 3, т. 2 и т. 3 ЗУБ е назначен представител на непридружения непълнолетен - адв. Н. А. А., вписана в НРПП.

Видно е от представения констативен протокол с рег. № 43903/31.07.2024г., че жалбоподателят не се явил за провеждане на насроченото интервю, въпреки че е бил уведомен по надлежния ред и е запознат със задълженията си по време на производството за предоставяне на международна закрила и произтичащите от неспазването им последици.

В хода на производството е установено, че е напуснал самоволно РПЦ - Х. и от 08.07.2024г. е в неизвестност, за което е изготвена докладна записка с вх. № 1635/08.07.2024г., поради което с решение № 11166 от 28.10.2024г. на заместник-председателя на ДАБ при МС производството за предоставяне на международна закрила в Република България е прекратено.

Впоследствие жалбоподателят е подал молба с рег. № 43903 от 22.04.2025г. за възобновяване на производството по предоставяне на международна закрила.

Изготвена е докладна записка с рег. № 43903 от 22.04.2025г. от младши експерт в отдел "ПМЗД",

РПЦ - Х., с която е предложено производството за предоставяне на международна закрила на С. А. Д. да бъде възобновено, като за необходимостта от провеждане на интервю е информирана Дирекция "Социално подпомагане" - [населено място] и на основание чл. 64 ЗУБ вр. с чл. 15, ал. 6 от Закона за закрила на детето е поискано съдействие до приключване на административното производство и при последващи процедури, за определяне на социален работник, който да действа в качеството си на гарант за защита правата и интересите на детето и да даде становище или да предостави социален доклад, отчитайки най-добрия интерес на детето.

С писмо с рег. № 43903/23.04.2025 г. началник отдел "ПМЗД" при РПЦ - Х. е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-6510 от 10.06.2025г. на ДАНС председателят на ДАБ при МС е уведомен, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето, в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

Видно от представеното по преписката решение за настаняване с № 1618 от 22.04.2025г., жалбоподателят е настанен в РПЦ - [населено място],[жк], в сигурна зона, с оглед принадлежността му към уязвима група, както и във връзка с най-добрия му интерес и преценката на социален работник от РПЦ - Х., който е присъствал при извършването на регистрацията.

С жалбоподателя в административното производство е проведено интервю на 25.04.2025г., в присъствието на назначения му представител по чл. 25 ЗУБ, социален работник и преводач от и на арабски език. По време на интервюто непълнолетният заявява, че е роден в [населено място], С., а до отпътуването си е живял в [населено място], след което е заминал с родителите си за Турция. От родителите си знаел, че са напуснали С. заради войната и военните действия. Казва, че в момента в Турция се намират майка му, тримата му братя и двете му сестри, а баща му е заминал за А. и от две години имал предоставена закрила там, но не им помагал финансово, защото заплатата му била малка и стигала само за него да се издържа. В Турция учил до пети клас и всички от семейството му имали издадени документи за временна закрила и братята и сестрите му ходили там на училище. По-малкият му брат работел, за да ги издържа. Споделя, че не би се завърнал в С., защото там нямало да се оправят скоро. За пръв път подал молба за закрила в България през 2024г., след което решил нелегално да тръгне за А. и останал там осем месеца. В А. също подал молба за закрила, но получил само временна, както и му било отказано събиране на семейството. Всичко това го накарало да се върне в България, да получи закрила и да се събере със семейството си.

Заявява, че не е бил арестуван в държавата по произход или в друга държава, не е осъждан, не е имал проблеми в С. заради това, че принадлежи към определена етническа група или заради изповядваната от него религия. Относно причините за напускане на държавата по произход споделя, че при напускането на С. е бил на пет години и не помни нищо, но родителите му са му казвали, че са напуснали С. заради войната и военните действия. Не е наясно към момента неговото населено място от които въоръжени сили се контролира, не е бил подложен на преследване, нямало е заплаха, отправена лично към него или към семейството му. Заявява, че не му е оказвано насилие, нито родителите му са споделяли да са пострадали в резултат от военни действия.

Подал е молба за закрила в България, тъй като иска тук да получи закрила, да работи и да учи и да се събере със семейството си.

Със становище с рег. № 43903 от 16.06.2025г. на старши експерт в РПЦ - Х. е предложено на председателя на ДАБ при МС да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на С. А. Д..

С оспореното в настоящото производство Решение № 3919/10.07.2025г. председателят на ДАБ

при МС на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 вр. с чл. 8 и чл. 9 ЗУБ е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на С. А. Д..

При анализа на бежанската история на непълнолетния кандидат административният орган е направил извод, че се установяват лични причини за напускането му на Турция, страната, в която е живял последните десет години. Посочил е, че по думите на кандидата той е напуснал Турция с цел да достигне до А., където се намира и баща му, да получи закрила и после да бъде направено събиране на семейството.

Органът е извел извод, че при установените факти в хода на административното производство за жалбоподателя не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ. В изложената бежанска история няма доводи за релевантно преследване, нито се обосновава и наличие на реална опасност от бъдещо такова. Не се установява молителят да е бил обект на преследване в Турция поради причини: раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение, поради което не са налице основанията по чл. 8, ал. 1 ЗУБ. Счита, че спрямо молителя не се установява да е имало посегателства, които да са релевантни на преследване по чл. 8, ал. 2 - 5 ЗУБ. Изложил е мотиви, че според чл. 8, ал. 4 от ЗУБ "преследване" е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост, което не се установява в конкретния случай. Жалбоподателят не твърди, че е бил обект на репресии. Прието е с решението, че не следва да бъдат обсъждани предпоставките за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България.

По тези съображения искането му в частта за предоставяне на статут на бежанец е отхвърлено като неоснователно.

Административният орган е приел, че не са установени и предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 - 2 ЗУБ. Молбата е разгледана и във връзка с възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

По отношение на основанията по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справката, изготвена от дирекция "Международна дейност" при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007, административният орган е приел, че се наблюдава съществена промяна в политическата и икономическата ситуация в С., като следва да се вземе предвид и обстоятелството за влиянието на международни организации на територията на С., които предлагат услуги за закрила и подкрепа в полза на вътрешно разселени лица, търсещи убежище лица, бежанци, завърнали се лица и приемащи общности. Споделеното в справката насочва на реалистични очаквания за затихване на конфликта в С.. В решението е посочено общо и че за молителя липсват предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 6, тъй като не е посочил член от семейството му да има предоставен хуманитарен статут в Република България. В заключение е приел за неоснователно и искането за предоставяне на хуманитарен статут.

Конкретната бежанска история е разгледана и в светлината на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ и са преценени всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя, с държавата му на произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, в която той е пребивавал, а именно Турция. Въз основа на разказаното от непълнолетния кандидат органът е приел, че няма никакви основателни причини да се счита, че същият няма да бъде допуснат отново до територията на Турция и че не би бил защитен от властите, ако поиска

закрила. Посочил е, че за бежанците от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до основни права и услуги. При извършен анализ на фактическите обстоятелства и изявленията на кандидата по време на интервюто и приложената справка с вх. № МД-02-173/31.03.2025г. на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ при МС е приел, че въпреки известни затруднения, турската държава полага усилия на търсещите закрила да бъдат защитени. Извел е извод, че жалбоподателят е живял в Турция мирно и спокойно, без да съществува риск за сигурността му, пребивавал е легално в Турция - държава, различна от държавата, чийто гражданин е, и Турция представлява „трета сигурна държава" по смисъла на § 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ.

В решението е обсъден най-добрият интерес на детето съгласно чл. 6а от ЗУБ вр. § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗЗДет, към които препраща § 1, т. 11 от ДР на ЗУБ. Посочено е, че за гарантиране, осигуряване и съблюдаване на най-добрия интерес на детето в производството по международна закрила е определен социален работник. В представения социален доклад на Дирекция „Социално подпомагане" не се откриват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социално развитие на детето и няма данни основните му права да са нарушени. Решаващият орган е обсъдил Глава V, параграфи 52 - 79 и параграфи 80 и 81 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за правата на детето относно най-добрия интерес на детето, публикуван през месец ноември 2014г. от Детския фонд на ООН (У.). Посочил е, че с оглед на запазване на идентичността на детето, съгласно параграф 56 от Общ коментар № 14 (2013), вземащото решението лице трябва да вземе под внимание този специфичен контекст, когато оценява и определя най-добрите интереси на детето. Надлежното съобразяване с най-добрите интереси на детето означава децата да бъдат със своите родители, които да полагат необходимите грижи за тях. Въз основа на изложеното и предвид вече установената липса на основания за получаване на закрила по реда на ЗУБ, довели до напускането на чужденеца на страната му по произход, в решението е прието, че висшият интерес на детето е той да живее заедно със семейството си, което се намира в Турция и за него да се полагат необходимите грижи. Връщайки се в Турция, той няма да бъде лишен от неговата идентичност и ще може да живее заедно със семейството си, които по думите му продължават да пребивават там.

В конкретния случай е преценено, че висшият интерес на детето по отношение на С. А. Д., отчитайки идентичността и събраната по случая информация, е той да живее в семейна среда заедно с неговата майка, братя и сестри в Турция. Изложени са мотиви, че постановяването на решението не само, че не би било нарушение на принципите за най-добрия интерес на детето и запазване целостта на семейството, но и не би могло да се разглежда като нарушаване на правото за зачитане на семейния живот, както е предвидено в член 8 от Европейската конвенция за правата на човека, тъй като се съобразява именно със положението на семейството на молителя и с висшият интерес на детето. В заключение органът е приел, че кандидатът за закрила - сирийски гражданин, може да се завърне в Турция и да продължи живота си там, поради което за него е неприложим принципът за забрана за връщане „non-refoulement" по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

Отделно от горното, органът е приел, че са налице сериозни основания да се счита, че кандидатът негласно е оттеглил молбата си или негласно се е отказал от нея.

Извършено е отбелязване на процесното решение, че се счита за връчено на 30.07.2025г. Във връзка с дадените указания по адм. дело № 1595/2025г. на Административен съд - Хасково за представяне на доказателства за датата и начина на връчване на решението на адв. Н. А., представител по чл. 25 ЗУБ на С. Д. /преди изпращане на делото по подсъдност на АССГ/ органът

е представил становище, с което е посочил, че жалбоподателят е напуснал самоволно РПЦ – Х. на 02.05.2025г. и към датата на произнасяне на решението не се е намирал в центъра за връчване на решението. Поради това същото е връчено по реда на чл. 76 ЗУБ – неприсъствено. Изпратената по пощата пратка е върната с отбелязване „непотърсена“ на 30.07.2025г. Посочено е, че адв. Н. А., представител по чл. 25 ЗУБ, не е уведомявана за връчването, тъй като жалбоподателят е отсъствал и не е било възможно лично връчване на решението. Приложени са със становището регистрационен лист, докладна записка, видно от която жалбоподателят е в неизвестност от 02.05.2025г., съобщение по чл. 76 ЗУБ и обратна разписка, от която е видно, че съобщението е върнато като невръчено с отбелязване „преместен“.

Като част от административната преписка е представена справка, изготвена от дирекция “Международна дейност” на ДАБ при МС относно актуалната общественно-политическа обстановка в С. с вх. № МД-02-262 от 19.05.2025г.

Приложена е и докладна записка от старши специалист в отдел ПНСД относно лица, напуснали РПЦ - Х., сред които е и жалбоподателят, в неизвестност от 02.05.2025г.

В хода на съдебното обжалване от ответника е представена допълнително справка, изготвена от дирекция “Международна дейност” на ДАБ при МС, с вх. № МД-02-28/30.09.2025г. относно актуалната общественно-политическа обстановка в С. към 30.09.2025г.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата.

Във връзка с наведеното от ответника възражение, че жалбата е депозирана след изтичане на преклузивния 14-дневен срок по чл. 84, ал. 3 ЗУБ и съответно е просрочена, следва да се посочи, че същата е подадена чрез назначен представител по чл. 25 ЗУБ – адв. Н. А. от АК – Х.. В изпълнение на дадените от съда указания административният орган да представи доказателства за датата и начина на връчване на решението на адв. Н. А., представител по чл. 25 ЗУБ на С. Д., органът е посочил, че представителят по чл. 25 ЗУБ не е уведомяван за постановения акт, тъй като жалбоподателят е отсъствал и не е било възможно лично връчване на решението.

Констатира се, че оспореното решение е оформено в частта за връчването "счита се за връчено на 30.07.2025г." от длъжностно лице Ж. С.. Видно от докладната записка от 05.05.2025г., следва да се приеме, че към датата на изготвянето ѝ С. Д. самоволно е напуснал РПЦ - Х.. Представено е известие за доставяне за връчване на съобщение № УП43903/25.07.2025г., което не е връчено и в което като причина за невръчване е посочено "преместен". Представено е и самото съобщение за връчване на решението за отказ, с адресат С. А. Д..

В хода на производството с Решение № 1618 от 22.04.2025г. на директора на РПЦ - Х. жалбоподателят С. Д. е настанен в РПЦ – Х., сигурна зона, ст. 16. Няма данни за друг разрешен адрес.

С Решение № 1197 от 12.07.2024г. на председателя на НБПП за представител на непридружения непълнолетен е назначена адв. Н. А., вписана под № 8581 в НРПП, в производствата пред ДАБ и съда до тяхното приключване с влязло в сила решение.

Следователно, установява се от данните по делото, че процесното решение е оформено като връчено, но в хипотезата на ненамиране на непридружения непълнолетен на адреса, на който е разрешено да пребивава в производството по ЗУБ, т.е., по реда на чл. 76, ал. 3 - 5 ЗУБ, без да са изчерпани всички възможности за връчване по ал. 1 от същата разпоредба.

В случая подаването на жалба до съда срещу решението за отказ е възможно да се извърши и от процесуалния представител, доколкото представителната власт на адвоката не се прекратява от присъствието или отсъствието на чужденеца от страната и упражняването на тази власт не е поставено в зависимост от такива обстоятелства. Предоставената правна помощ, респективно

процесуалното представителство на жалбоподателя от адвоката, назначен по реда на ЗПП, се прекратява на основанията, предвидени в чл. 24 от същия закон, сред които липсва хипотеза, свързана с отсъствие или присъствие в страната. Отделно, правната помощ не е прекратена от органа, който я е предоставил – председателя на НБПП.

Съгласно чл. 76, ал. 1 ЗУБ решението на председателя на ДАБ се връчва на чужденеца, търсещ международна закрила или на неговия законен представител или адвокат. В случая процесното решение не е връчвано на адвоката. Оформено е на основание чл. 76, ал. 3 - 5 ЗУБ, които хипотези са приложими, когато чужденецът не е намерен за връчване и няма назначен адвокат за процесуален представител. В случая адв. А. е назначена за процесуален представител на чужденеца до приключване с влязло в сила решение на производството по молбата за закрила и решението за отказ по молбата за закрила е следвало да ѝ бъде връчено, особено след като жалбоподателят не е намерен. Предвиденото в чл. 76, ал. 1 ЗУБ за връчването – на чужденеца или на адвоката, означава единствено, че при връчване лично на едно от двете лица решението се счита за връчено и започва да тече срок за обжалване. Тази разпоредба не създава възможност за предпочитание на органа на кое от двете лица да връчи решението. Напротив, ако не намери чужденеца за лично връчване, органът следва да връчи решението на адвоката, в противен случай назначаването на последния за представител по чл. 25 ЗУБ е лишено от смисъл и съдържание. В случая се касае за общо пълномощие на адвокат, назначен по реда на ЗПП и поради това с право да извършва всички процесуални действия, с изключение на тези, за които се изисква изрично пълномощно (чл. 18 АПК вр. чл. 34 ГПК), но без съмнение има право да подаде жалба до съда от името на представлявания.

Съдът намира, че администрацията на ДАБ не е извършила всички възможни процесуални действия за връчване на процесното решение за отказ, в това число на основание чл. 9 АПК служебно такива действия, които са в интерес на адресата - връчването на решението на адвоката, поради което приема, че не е налице предвидената хипотеза по чл. 76, ал. 5 ЗУБ и решението не може да се счита за редовно връчено.

При това положение следва да се приеме, че срокът за оспорване на решението за отказ не е започнал да тече, поради което и подадената с вх. № 10824 от 10.09.2025г. по описа на АС - Хасково жалба не се явява просрочена.

Предвид всичко гореизложено съдът приема, че жалбата е процесуално допустима като подадена от лице, имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, и в законоустановения срок, поради което и подлежи на разглеждане по същество.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

При извършената служебна проверка по чл. 168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл. 75, ал. 1, вр. чл. 48, ал. 1, т. 1 ЗУБ и в установената писмена форма, с излагане на фактически и правни основания за издаването му.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички

свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Както в тази част обосновано е отбелязал решаващият орган, правата на непридружения непълнолетен са охранени в хода на административното производство чрез назначаване на представител по чл. 25 ЗУБ и изготвяне на социален доклад от определен със заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – [населено място] социален работник. Посочи се вече по-горе, че, с Решение № 1197 от 12.07.2024г. на председателя на НБПП за представител на непълнолетния кандидат на основание чл. 25, ал. 2 ЗПП вр. чл. 23, ал. 2, чл. 25, ал. 1 и ал. 3 от ЗУБ е назначена адв. Н. А., която да го представлява и защитава неговия най-добър интерес в хода на административното производство. Националната разпоредба на чл. 15, ал. 4 от ЗЗДет предвижда на неговото изслушване и консултиране задължително да присъства социален работник от дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, а при необходимост - и друг подходящ специалист. В случая назначеният представител по чл. 25 ЗУБ е присъствал на проведеното интервю, на същото е присъствал и социален работник. Освен това, социален работник при ДАБ - МС е изготвил формуляр рег. № 43903 от 05.07.2024г. за бърза оценка на риска в случая на непридружения непълнолетен кандидат, с което е осигурена неговата първоначална социална експертиза.

Ето защо съдът приема, че административният акт е издаден при спазване на административнопроизводствените правила.

Спорът по делото е материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход. Съдът намира, че обжалваното решение е издадено и в съответствие с приложимия материален закон, като органът законосъобразно е отказал предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, тъй като не са установени предпоставките на чл. 8, респ. чл. 9 ЗУБ.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з. като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произходът на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В разглеждания случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените

от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, е напълно обоснована. С. Д. изрично е заявил, че не е бил насилван или заплашван, че спрямо него не е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти в страната му на произход.

Не се установяват нарушения на основни човешки права на оспорващия до такава степен тежки по своето естество или повторяемост, за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми. Освен това, принадлежността към определена социална група, сама по себе си, не е достатъчно основание, за да се приеме, че е налице преследване на дадено лице, а оттам и да се предостави статут на бежанец на това лице. В действителност жалбоподателят не е бил заплашван, върху него не е било оказвано насилие, не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти, в т.ч. и по етнически или религиозни причини в С.. Член на неговото семейство няма признат в Република България статут на бежанец, което изключва възможността да му се предостави деривативен такъв статут съгласно чл. 8, ал. 9 ЗУБ. При това положение изводът на административния орган за неоснователност на искането за предоставяне на С. Д. на статут на бежанец се явява законосъобразен.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание, молителят не е направил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, съгласно която норма хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в съответствие с чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. При преценката за наличието на тези основания следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение на Съда (голям състав) от 17 февруари 2009 година по дело С-465/07 (М. Е. и Noor Е. срещу S. van J.), в което е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи.

Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В т. 39 от мотивите на решението е посочено, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Според изложеното в т. 40 при предвиденото оценяване на молба за субсидиарна закрила на лично основание може по-специално да се отчитат географският обхват на ситуацията на безогледно насилие, както и действителното местоназначение на молителя в случай на връщане в съответната страна, и евентуалното съществуване на сериозен признак за реален риск като споменатия в чл. 4, пар. 4 от Директивата (фактът, че молител вече е бил преследван или вече е понесъл тежки посегателства, или е бил обект на директни заплахи за подобно преследване или подобни посегателства е сериозен признак за основателни опасения на молителя от преследване или от реален риск да понесе тежки посегателства, освен ако съществуват определени основания да се смята, че това преследване или тези тежки посегателства не биха се повторили), по отношение на който изискването за безогледно насилие, необходимо, за да може да се търси субсидиарната закрила, може да бъде по-ниско.

Понастоящем съобразно чл. 40 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, считано от 21 декември 2013 г. Директива 2004/83/ЕО е отменена, но текстът на чл. 15, буква "в" от последната е преповторен изцяло в текста на чл. 15, буква "в" от Директива 2011/95/ЕС, поради което и тълкуването, дадено с решението на Съда от 17.02.2009 г. по дело C-465/2007 г., е запазило своето значение.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. В административното производство не е обсъдена справка с вх. № МД-02-528/30.09.2025г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС по отношение на С. относно актуалната обществено-политическа обстановка. Това е нов факт, който следва да се вземе предвид от съда на основание чл. 142, ал. 2 АПК. Според данните и от представената в съдебното производство справка вх. № МД-02-528/30.09.2025 г. на дирекция "Международна дейност" на ДАБ при МС, която, предвид спецификата на производството по ЗУБ, настоящата инстанция следва задължително да вземе предвид при преценка законосъобразността на акта, в С. понастоящем не се установява обща ситуация на ширещо се насилие или въоръжен конфликт със степен да не може да бъде осигурена защита на кандидата за статут в страната му по произход. Тук следва да бъде посочено, че на основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна

информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетата по делото справка е изготвена от компетентен орган, в кръга на правомощията му, като обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Предвид гореизложеното и въз основа на съвкупната преценка на събраните доказателства и преди всичко от бежанската история на оспорващия не може да се приеме, че същият е напуснал страната си по произход поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито е заплашен от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание, защото той не е имал проблеми както с официалните власти, така и с която и да било групировка, и спрямо него не съществува и бъдещ или евентуален риск от посегателство. Доводът на оспорващия, че административният орган не е обсъдил всички факти, свързани с личното му положение в страната му на произход, не се подкрепя от доказателствата по делото.

Не съществува нито висока степен на индивидуална опасност, нито опасност вследствие на индивидуалните му характеристики и в този смисъл не покрива условията за субсидиарна международна закрила по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ЗУБ, за да се признае хуманитарен статут. Не са налице предпоставките за такъв статут и по чл. 9, ал. 6 ЗУБ, доколкото жалбоподателят не заявява член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България. Личните, респ. икономическите мотиви на жалбоподателя да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

Следва да се посочи, че само по себе си, че лицето е непридружен непълнолетен, не води до предоставяне на международна закрила, тъй като най-добрият интерес на детето не е въведен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9 ЗУБ, нито е определен като условие за предоставяне на субсидиарна закрила в глава V от Директива 2011/95/ЕС, предвид което не представлява самостоятелно и достатъчно основание за предоставяне на международна закрила, което да може законосъобразно да замени отсъствието на материалноправните предпоставки за предоставяне на такъв вид закрила, предвидени от българския и европейския законодател.

Изложеното становище е застъпено и в съдебната практика на ВАС /решение № 1878 от 20.02.2023г. по адм. д. № 8939/2022г., IV отд. на ВАС; решение № 5367 от 22.05.2023г. по адм. д. № 42/2023г., IV отд. на ВАС/, поради което се налага изводът за законосъобразно постановен от административния орган отказ за хуманитарна закрила предвид липсата на хипотезите по чл. 9 ЗУБ.

Съдът споделя и изводите на административния орган, че спрямо жалбоподателя Турция е страна, която отговаря на легалната дефиниция на §1, т. 9 от ДР на ЗУБ. "Трета сигурна държава" е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и: а) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; в) не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; г) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. В случая се установява, че преди да премине границата на Република България сирийският гражданин е пребивавал легално в Турция, там е работил като

общ работник, имал е достъп до образование. Върху него не е оказвано насилие в Турция. В момента майка му и останалите братя и сестри живеят в А.. Същевременно сирийският гражданин е избрал да напусне Турция не поради конкретно неблагоприятно събитие, а поради изричното желание да достигне при своя баща в А., за да направи събиране на семейството. От съобщеното от него в производството пред органа не се извеждат никакви основателни причини да се счита, че същият няма да бъде допуснат отново до територията на Турция и че не би бил защитен от властите, ако поиска закрила. Следва да се посочи, че административният орган няма задължение да събере всички възможни доказателства по преписката, а да събере достатъчно такива, които да мотивират издаденото волеизявление. От страна на оспорващия не са били представени никакви насрещни доказателства в защита на неговата теза. В този смисъл са и решение № 11081 от 14.11.2023г. по адм.д. № 4727/2023г. на ВАС., решение № 887 от 19.02.2024г. на ВАС по адм. д. № 7755/2023г. на ВАС, решение № 1420 от 07.02.2024г. на ВАС по адм. д. № 7359/2023г. и др.

Предвид всичко гореизложено, като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен статут на С. А. Д., административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение, а подадената жалба на основание чл. 172, ал. 2 АПК следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, 72 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. А. Д., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], адрес: неизвестен, подадена чрез назначен представител по чл. 25 ЗУБ адв. Н. А. А. от АК – Х., срещу Решение № 3919/10.07.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на С. А. Д..

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: